

Minister Energii

BM-WPR.0510.262.2026.MK

Warszawa, 09.09.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Kancelaria Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację posła Grzegorza Gaży oraz grupy posłów nr 19292 w sprawie *analiz i danych stanowiących podstawę projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw*, poniżej przedstawiam odpowiedź na zadane pytania.

Podstawowym celem projektu UD377 jest umożliwienie objęcia świadczeniami ośłonowymi pracowników zakładów górniczych należących do prywatnych przedsiębiorców, w przypadku ogłoszenia upadłości takiego przedsiębiorcy, po przeniesieniu pracowników do przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia. Projekt ma zapewnić tej grupie pracowników możliwość skorzystania z urlopu górniczego, urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla albo jednorazowej odprawy pieniężnej.

Projektowana regulacja stanowi wykonanie zobowiązania strony rządowej wynikającego z porozumienia zawartego w dniu 29 grudnia 2025 r. przez stronę rządową, przedstawicieli organizacji związkowych, Bumech S.A. oraz zarządcę Przedsiębiorstwa Górniczego „Silesia” Sp. z o.o. w restrukturyzacji. Porozumienie to zakończyło protest pracowników PG Silesia i stanowiło bezpośrednią przesłankę podjęcia prac legislacyjnych.

Przygotowanie projektu nie zostało poprzedzone sporządzeniem odrębnych analiz, ekspertyz ani opracowań odnoszących się do wpływu projektowanych rozwiązań na poszczególne grupy pracowników. Kwestie dotyczące spójności projektowanych przepisów z obowiązującymi regulacjami, w tym z przepisami dotyczącymi emerytur górniczych, były natomiast uwzględniane w toku prac legislacyjnych nad projektem. Zakres tych prac był wyznaczony przez zasadniczy cel nowelizacji, którym jest umożliwienie objęcia świadczeniami ośłonowymi pracowników prywatnych zakładów górniczych w przypadku ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy. Projekt nie zakłada bowiem kompleksowej zmiany zasad kwalifikowania okresów uwzględnianych przy ustalaniu uprawnień emerytalnych. Obecnie instrumenty ośłonowe przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2026 r. poz. 520) (dalej: ufgwk, ustawa), są dostępne dla pracowników przedsiębiorstw górniczych objętych systemem wsparcia. Projekt rozszerza możliwość korzystania z tych instrumentów na pracowników prywatnych zakładów górniczych, po ich przeniesieniu do przedsiębiorstwa górniczego objętego tym systemem. Regulacja ma charakter generalny. Pomimo że bezpośrednim impulsem do jej przygotowania była sytuacja pracowników PG Silesia, będzie mogła znaleźć zastosowanie również do pracowników innych prywatnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny, jeżeli zostaną spełnione warunki określone w ustawie.

Konsekwencją rozszerzenia zakresu podmiotowego ufgwk jest odpowiednie uregulowanie sytuacji pracowników, którzy u prywatnego pracodawcy pełnili z wyboru funkcje w organach związku zawodowego. Projektowany art. 11ba ust. 16 przewiduje, po spełnieniu określonych w nim warunków, traktowanie okresu pełnienia takiej funkcji na równi z okresem pracy równorzędnej. Zgodnie natomiast z projektowanym art. 11ba ust. 16a ustawy okres ten uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1749, ze zm.). Rozwiązanie to nie stanowi nowej zasady kwalifikowania okresu pełnienia funkcji związkowej, lecz rozszerza zakres podmiotowy regulacji obowiązującej już obecnie.

W ocenie projektodawcy art. 11ba ust. 16 i 16a ufgwk nie pozostają w kolizji z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Projektowany art. 11ba ust. 16a nie nadaje okresowi pełnienia funkcji związkowej charakteru pracy górniczej i nie prowadzi do wskazanej w interpelacji rozbieżności interpretacyjnej.

Projekt nie wprowadza odrębnych rozwiązań dotyczących osób pełniących inne ustawowe funkcje związane z ochroną praw pracowników, w tym społecznych inspektorów pracy. Nie stanowi to oceny znaczenia tych funkcji, lecz wynika z przedmiotu i zakresu nowelizacji. Ewentualne zmiany w zakresie kwalifikowania poszczególnych rodzajów pracy lub innych okresów na potrzeby uprawnień emerytalnych powinny być co do zasady rozważane w ramach ustaw regulujących warunki nabywania tych uprawnień. W przypadku emerytur górniczych właściwym aktem prawnym jest ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, natomiast w odniesieniu do emerytur pomostowych właściwa jest ustawa o z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1696).

Po wejściu w życie ustawy, funkcjonowanie nowych rozwiązań będzie obserwowane w ramach bieżącego monitorowania realizacji zadań dotyczących systemu wsparcia. W ocenie projektodawcy projektowane przepisy odpowiadają celowi nowelizacji, a proponowane art. 11ba ust. 16 i 16a ufgwk pozostają spójne z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na obecnym etapie nie stwierdzono zatem rozbieżności interpretacyjnych wskazanych w interpelacji.

Jeżeli jednak w toku dalszych prac legislacyjnych zostaną przedstawione uzasadnione uwagi wskazujące na potrzebę doprecyzowania przepisów lub wprowadzenia innych zmian służących prawidłowej realizacji celu ustawy, zostaną one poddane analizie. Projekt może zostać odpowiednio zmieniony na kolejnych etapach procesu legislacyjnego. Również po wejściu ustawy w życie możliwe będzie podjęcie stosownych działań legislacyjnych, jeżeli praktyka stosowania nowych przepisów wykaże taką potrzebę.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra

Marian Zmarzły
Podsekretarz stanu
09.09.2026

DO WIADOMOŚCI: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów